

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада Інституту спеціальної педагогіки та психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України прийняла рішення про присудження **Клочковій Юлії Володимирівні** наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» на підставі прилюдного захисту дисертації **«Індивідуалізація освітнього процесу здобувачів вищої освіти з особливими потребами»**.

«19» грудня 2023 року

Клочкова Юлія Володимирівна, 1992 року народження, громадянка України. Освіта вища: закінчила у 2017 році Національний університет ім. Драгоманова за спеціальністю «Корекційна освіта».

У серпні 2023 року закінчила аспірантуру Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта».

Дисертацію виконано у відділі логопедії Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України.

Науковий керівник – Данілавичюте Еляна Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу логопедії Інституту спеціальної педагогіки та психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України.

Здобувачка має 13 наукових публікацій за темою дисертації, з них: 4 статті у наукових фахових виданнях України з педагогічних наук, що включені до міжнародних наукометричних баз; 9 публікацій апробаційного характеру.

1. Клочкова Ю.В. Індивідуалізація освітнього процесу здобувачів вищої освіти з особливими потребами. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*: зб. наук. праць. Запоріжжя, 2021. № 76. Т. 1. С. 148–154.

2. Клочкова Ю.В. Визначення стану якості забезпечення освітнього процесу здобувачів вищої освіти з особливими потребами. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. Випуск 61. Том 2. С. 196–201.

3. Клочкова Ю.В. Інклюзивний освітній процес у закладах вищої освіти України. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. Випуск 56. Том 1. С. 251–256.

4. Клочкова Ю.В. Методика покращення якості забезпечення освітнього процесу здобувачів вищої освіти з особливими потребами. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Випуск 65. Том 2. С. 251 – 256.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

Омельченко Ірина Миколаївна, доктор психологічних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу психолого-педагогічного супроводу

дітей з особливими потребами Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України. Оцінка позитивна без зауважень.

Ярмола Наталія Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, старший дослідник, заступник директора з наукової роботи Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. Пропонуємо дисертантці звернути увагу на термінологію, яку вживається у роботі, зокрема «інклюзивна освіта». Спираючись на нормативні документи – процес організації навчання осіб з особливими потребами в закладах освіти є «інклюзивним навчанням».

2. На наш погляд, дискусійним є виділення категорії студентів «із затримкою психічного розвитку»

3. У тексті дисертації мають місце огріхи редакційного характеру.

Литовченко Світлана Віталіївна, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу освіти дітей з порушеннями слуху Інституту спеціальної педагогіки і психології НАПН України. Оцінка позитивна без зауважень.

Супрун Микола Олексійович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри спеціальної освіти Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. На нашу думку, дослідниці доцільно було би ширше використати сучасний досвід зарубіжних країн у розв'язанні дослідницької проблеми.

2. Доцільно було би детальніше представити результати констатувального та формувального етапів експерименту, зокрема висвітлити механізм отримання узагальнених даних вимірювання за кожним критерієм у вигляді таблиці.

3. У висновках недостатньо розкриті подальші перспективи дослідження.

4. Визначаючи організаційно-методичні умови підвищення рівня індивідуалізації, автору слід було би ґрунтовніше розкрити особливості їх реалізації через зазначену академічну структуру індивідуалізації.

Ленів Зоряна Павлівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти та інноваційних технологій Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. Під час аналізу закордонного досвіду варто було би детальніше розкрити систему підготовки майбутніх викладачів закладів вищої освіти та виокремити ті позитивні новації, які можна було би запровадити у закладах вищої освіти України.

2. До розробленої авторської методики підвищення рівня індивідуалізації освітнього процесу варто було би включити і дослідити можливості її використання відповідно до типу навчання: очне, заочне, дистанційне. Це перетворило би процес індивідуалізації навчання на дієвіший у різних ситуаціях.

3. Доцільно було би ширше розкрити у дисертації педагогічну роль кураторів академічних груп університету у роботі зі здобувачами освіти з особливими потребами, адже роль куратора в організації освітнього процесу, адаптації студентів є дуже суттєвою.

4. Дисертантці варто було б вивчити існуючий в Україні досвід роботи ресурсних центрів з інклюзії в українських університетах.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради.

«Проти» – немає.

«Утримались» – немає.

**СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВЧЕНА РАДА ІНСТИТУТУ СПЕЦІАЛЬНОЇ
ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ МИКОЛИ ЯРМАЧЕНКА НАПН
УКРАЇНИ УХВАЛИЛА:**

1. Дисертація Ключкової Юлії Володимирівни на тему: **«Індивідуалізація освітнього процесу здобувачів вищої освіти з особливими потребами»**, що подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» є завершеним самостійним науковим дослідженням і відповідає вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261; «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

2. Присудити Ключковій Юлії Володимирівні ступінь доктора філософії в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта».

Голова спеціалізованої вченої ради
доктор психологічних наук, професор

Ірина ОМЕЛЬЧЕНКО